

Budget

DATUM: 2019-12-12
AVDELNING: Avd. för verksamhetssupport, Stabsavdelningen

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2019-00977

Budget för Riksbanken 2020

1. Inledning

Enligt 10 kap 2 § i riksbankslagen ska direktionen varje år före utgången av december månad fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen ska lämna budgeten till riksdagens finansutskott, Riksrevisionen och fullmäktige för kännedom. Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Driften av banken finansieras framför allt genom tillgångsförvaltningens avkastning, men den posten inkluderas inte i Riksbankens budget. Det gör däremot bland annat de intäkter Riksbanken erhåller i form av avgifter för betalningssystemet RIX och intäkter från kontanthantering. Fullmäktige lägger förslag och riksdagen beslutar om disposition av Riksbankens vinst. Normalt utdelas till statsverket 80 procent av det genomsnittliga resultatet för de senaste fem åren, exklusive valutakurs- och guldvärderingseffekter, resten fonderas.

I ett separat dokument "Internbudget och uppföljningsplan 2020" presenteras budgeten fördelad på intäkter och kostnader per kostnadslag, avdelning och verksamhetsområde.

2. Sammanfattning

Förslaget till budget för förvaltningsintäkter uppgår totalt till 209 mkr (163 i budget 2019). Budgetökningen beror framför allt på planerad skrotförsäljning av gamla mynt 2020. Förslaget till kostnadsbudget för 2020 uppgår till 1 121 mkr (1 012), varav genomförandet av sedel och myntutbytet (huvudsakligen inlösenhantering till följd av de sedlar som ogiltigförklarades 2013-2016) 15 mkr (15) och inköp av sedlar och mynt 49 mkr (25). Ökningen av budget är huvudsakligen till följd av satsningar på stärkt beredskap (höjd informationssäkerhet och krisberedskap) och en betalmarknad för framtiden, i linje med den strategiska planen. Satsningarna innebär att Riksbanken planerar att öka antalet årsarbetskrafter under 2020. I personalramen för 2020 budgeterar ledningsgruppen för personalresurser motsvarande 350 årsarbetare, exklusive tillfälliga förstärkningar för ökad inlösenhantering efter sedel- och myntutbytet (11 årsarbetare). Ramen innebär en ökning jämfört med 2019 (326 och 10 tillfälliga för inlösen). Investeringsplanen 2020 summerar till totalt 88 mkr (80).

3. Budgetförslag

Av självständigheten följer ett ansvar att effektivt hushålla med resurserna. Riksbanken har sedan lång tid tillbaka minskat personalresurserna och hållit kostnadsutvecklingen stabil och är idag en liten centralbank i ett internationellt perspektiv. Satsningar har normalt finansierats med omprioriteringar inom befintliga ramar.

Inriktningen för Riksbankens utvecklingsarbete har sammanfattats i en strategisk plan för perioden 2019-2022 (dnr 2018-00381) som beslutades av direktionen 13 december 2018. Där formuleras tre övergripande mål för Riksbankens verksamhet; Prisstabilitet, Säkra och effektiva betalningar och ett stabilt finansiellt system. Samtliga tre mål påverkas nu av en relativt kraftig strukturomvandling och den strategiska planen innebär ett omfattande förändringsarbete som framför allt har sin bakgrund i de förflyttningar som bedöms nödvändiga för stärkt beredskap och för vår roll i framtidens betalmarknad. Satsningar så resurskrävande att en nivåhöjning är nödvändig utöver de omprioriteringar som alltid måste göras inom nuvarande verksamhet. I och med nuvarande strategiska plan beslutades därför om en ökning av resursramarna.

- **Resursökning för stärkt beredskap:** Riksbankens IT-kostnader ökar bland annat till följd av att vi ställer högre krav på säkerhet på grund av ökade risker i omvärlden. Banken har ett bra skydd idag men riskbilden förändras hela tiden och vi kan inte kompromissa med säkerheten exempelvis när det gäller att skydda det centrala avvecklingssystemet RIX och bankens system för att hantera valutareserven. Därutöver ställs ökade krav på Sveriges totalförsvaret, där Riksbanken har en viktig funktion att fylla för att det finansiella systemet ska kunna upprätthålla sina nödvändiga funktioner i kris.
- **Resursökning för vår roll på framtidens betalmarknad:** Strukturomvandlingen är intensiv och utvecklingen osäker på detta område. Eftersom Riksbanken är en av de första centralbanker som möter en utveckling där kontanter riskerar att helt konkurreras ut, behöver banken förstå vad en centralbank kan och ska göra i ett sådant läge. En satsning är utvecklingen av en pilot som ska ge bättre förutsättningar för ett beslut om en eventuell framtida e-krona. Dessutom genomförs anpassningar av RIX-systemet och mer långsiktiga infrastrukturensatsningar för att höja säkerheten och möta en ökad efterfrågan på omedelbara betalningar. Beslut har till exempel fattats om att Riksbanken ska ansluta sig till ECB:s system för omedelbara betalningar, TIPS (Target Instant Payment System).

Den totala ramen utökades i samband med budget 2019 men bland annat till följd av att en stor del av kostnaden för e-kronapiloten skjuts från 2019 till 2020, och att övergången till ny IT-driftsleverantör försenats, prognostiseras utfallet 2019 bli klart lägre än budget och planerade ökningar och förskjutningarna (och ökade pensionskostnader) bidrar till att ramen behöver öka även för 2020. För mer information om planerad verksamhetsutveckling, se "Riksbankens verksamhetsplan 2020" (dnr 2019-00977).

Förslaget till kostnadsbudget för 2020 uppgår totalt till 1 121 mkr (1 012 i budget 2019), varav inköp av sedlar och mynt 49 mkr (25). I direktionens budgetram till ledningsgruppen behandlas vissa kostnader separat. Det gäller budgeterade inköp av sedlar och mynt samt omkostnader för sedel- och myntutbytet 64 mkr, kostnader som beräknas finansieras av RIX-avgifter 102 och intäkter från SIDA 4 mkr.

Grunden för att behandla vissa kostnader separat är att externt finansierade kostnader, temporära kostnader samt kostnader som uppvisar stora fluktuationer inte skall påverka övrig verksamhetsutveckling. Det gäller RIX och SIDA för att de är externt finansierade, intäkter och kostnader för inköp av sedlar och mynt för de har stora fluktuationer och övriga kostnader för genomförandet av sedel- och myntutbytet för att de är temporära.

Budgetramen för 2020, utifrån denna modell, fastställs till 951 mkr (873) och innebär en ökning med ca 9 procent jämfört med motsvarande budget för 2019. Kostnaderna ökar främst till följd av Riksbankens större förflyttningar – stärkt beredskap och en betalmarknad för framtiden. Kostnaderna 2020 ökar främst beroende på ökade kostnader för e-kronapiloten (dels en planerad ökning, dels en förskjutning av en stor kostnadspost från 2019 till 2020), ökad bemanning och ökade pensionskostnader, samtidigt som kostnaderna för IT-transitionen minskar 2020. Totalt ökar ramen med 9 procent, men exklusive ökade kostnader för e-kronapiloten och ökade pensionskostnader ökar budgetramen med 2 procent mellan 2019 och 2020.

Förändringarna kommenteras per kostnadsslag nedan.

Förslag till intäktsbudget, förvaltningsintäkter 2020

Intäktsbudgeten för 2020 för andra intäkter än de som härrör från tillgångsförvaltningen uppgår till 209 mkr (163).

Mkr	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020
Betalningssystemavgifter	86	95	98	102
Kontanthantering	28	4	35	15
Ersättningar SIDA	2	4	3	4
Utdelningar	51	50	51	50
Ränteintäkter personallån	2	3	2	2
Skrotförsäljning	239	-	-	36
Avskrivning av minnesmynt och -sedlar	3	7	4	-
Övrigt	3	-	-	-
Summa förvaltningsintäkter	414	163	193	209

Intäkterna för betalningssystem avser avgifter för deltagare i RIX. Systemet ska täcka sina kostnader. Den budgeterade intäkten om 4 mkr från SIDA utgörs av ersättning för teknisk assistans. Posten utdelningar, som avser utdelning från Riksbankens innehav av aktier i BIS, budgeteras för 2020 totalt till 50 mkr. Ränteintäkter personallån avser den ränta de anställda betalar på sina lån hos Riksbanken¹. Skrotförsäljningen avser försäljning av mynt som återlämnats till Riksbanken.

¹ Avser den gamla lånestocken, anställda erbjuds inte längre att ta personallån i Riksbanken.

Utelöpande minnesmynt och minnessedlar skrivs av från den utelöpande skulden och förs till resultaträkningen som en intäkt när utgåvan varit utelöpande i över 10 år. Samtliga minnessedlar har varit utelöpande i över 10 år. Under 2020 sker ingen skuldavskrivning av minnesmynt. 2021 ska de sista nu utelöpande minnesmynten med ett för närvarande bokfört värde på 17 mkr skrivas av från skulden och föras till resultaträkningen som en intäkt.

Förslag till kostnadsbudget 2020

Förslaget för 2020 innebär en total kostnadsbudget om 1 121 mkr. Budgeten för 2019 var 1 012 mkr och prognosen för utfallet 2019 är 964 mkr, se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020
Personalkostnader	-414	-453	-442	-501
Övriga administrationskostnader	-362	-466	-427	-496
Administrationskostnader	-776	-919	-869	-997
Avskrivningar	-67	-68	-63	-75
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-843	-987	-932	-1 072
Sedel- och myntinköp	-13	-25	-32	-49
Summa förvaltningskostnader	-856	-1 012	-964	-1 121

BUDGETRAM

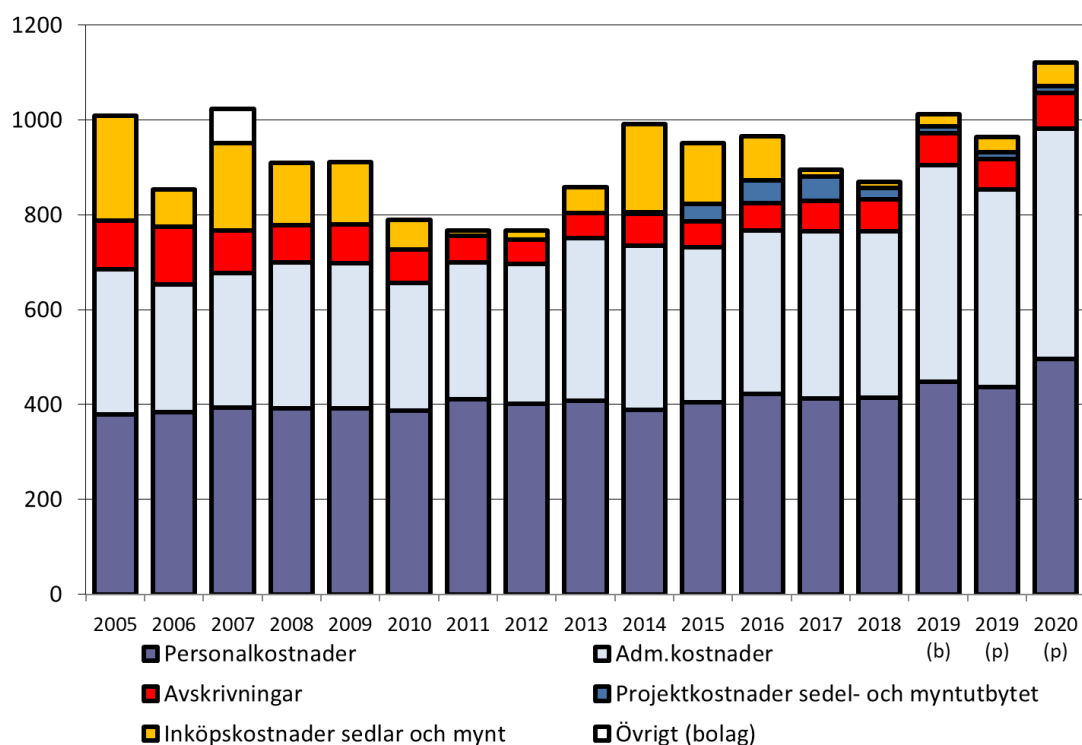
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-843	-987	-932	-1 072
Varav sedel-/myntutbytet	-21	-15*	-15	-15*
Varav finansierat av RIX-avgift	-86	-95	-98	-102
Varav finansierat av SIDA	-2	-4	-3	-4
BUDGETRAM	-734	-873	-816	-951

* Personalkostnader 6 mkr (5 mkr) och övriga administrationskostnader 9 mkr (10 mkr).

Prognosen för de kostnader som ingår i ramen för 2019 (då alltså både sedel- och myntinköp och kostnader för sedel- och myntutbytet exkluderats) ligger 57 mkr under budgetramen (816 mkr jämfört med 873 mkr). Det är framförallt administrationskostnaderna som blir lägre, bl. a. på grund av förskjutna projekt (bland andra e-kronapiloten och IT-transitionen).

Utvecklingen över tiden för Riksbankens reala förvaltningskostnader presenteras i diagrammet nedan tillsammans med budget 2019, prognos 2019 och budget 2020 (mkr, 2019 års priser deflaterat med KPIF oktober 2019):

Utveckling av Riksbankens reala förvaltningskostnader

I bilaga 1 finns en sammanställning av budgetförslaget på mer detaljerad nivå. I bilaga 2 presenteras kostnadshistorik i siffror. Förändringarna inom respektive budgetpost förklaras mer utförligt nedan.

Personalkostnader

Kostnaden för personal omfattar löner, sociala avgifter, pensioner, förmåner, sjuk- och hälsovård, utbildning, personalrepresentation samt rekrytering.

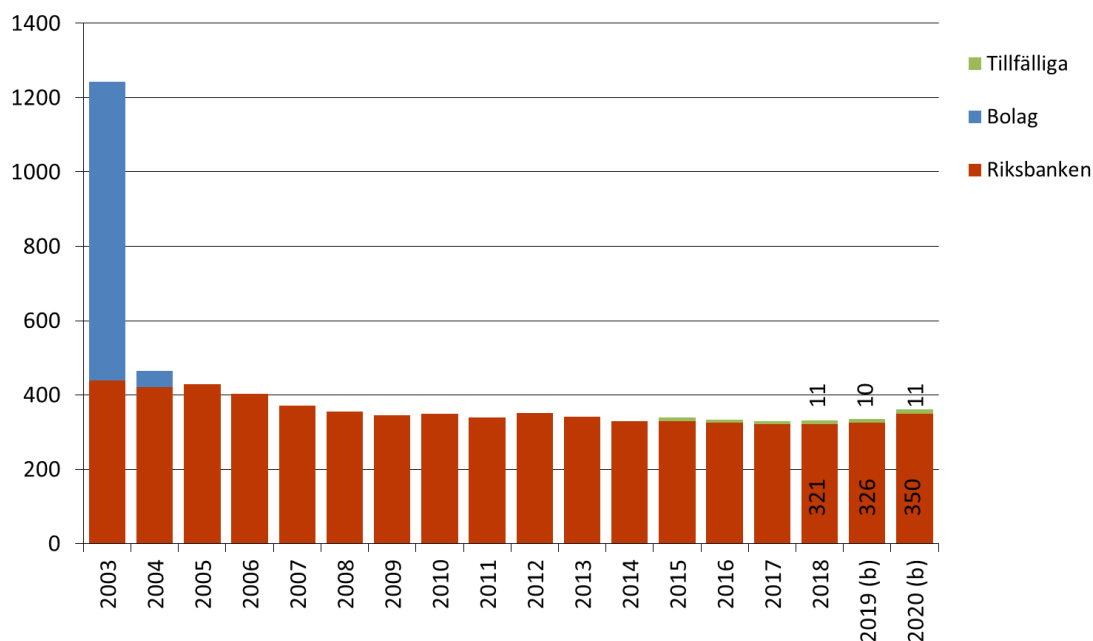
Budgeten för personalkostnader 2020 ökar jämfört med budget 2019 med 48 mkr eller 11 procent. Personalkostnaderna ökar huvudsakligen till följd av planerade nyrekryteringar för att genomföra Riksbankens strategi, lönerevision och ökade pensionskostnader. Budgeten för grundlöner är efter avdrag för beräknade vakanta tjänster.

Interna kurser och konferenser budgeteras till 1,9 mkr (2,0).

Utveckling av personalresurser

Den budgeterade personalramen för 2019 var i snitt 326 årsarbetare plus 10 tillfälliga för genomförande av sedel- och myntutbytet. För 2020 planeras antalet årsarbetare i snitt vara 350 med tillägg för 11 tillfälliga årsarbetare för sedel- och myntutbytet. Ökningen av årsarbetskrafter är huvudsakligen en följd av satsningar på stärkt beredskap (höjd informationssäkerhet och krisberedskap) och en betalmarknad för framtiden, i linje med den strategiska planen. Av ökningen på 24 årsarbetskrafter sker 9 på avdelningen för betalningar och 7 på avdelningen för verksamhetssupport.

Utveckling av antal årsarbetare

Riksbanken har sedan lång tid minskat personalresurserna samtidigt som det skett en uppbyggnad av inflationsmålspolitiken och stabilitetsanalysen. Detta har skett genom rationalisering och utkontraktering av såväl kärnverksamhet (kontanthantering, betalningssystem, statistik, tillgångsförvaltning) som stöd- och samordningsfunktioner (där t ex. bevakning, kontorsservice och delar av IT utkontrakterats). Nysatsningar har normalt finansierats med omprioriteringar inom befintliga ramar. För 2020 ökar nu ramen mot bakgrund av det omfattande förändringsarbete som framför allt har sin bakgrund i de strategiska förflyttningarna för stärkt beredskap och vår roll i framtidens betalmarknad. Dessa initiativ är så resurskrävande att en nivåhöjning är nödvändig utöver de omprioriteringar som är möjliga att göra inom nuvarande verksamhet.

Övriga administrationskostnader

I kostnadsgruppen ingår kostnader för information, extern representation, transport, resor, konsultuppdrag, IT-drift, övriga externa tjänster, ekonomipris, kontors- och fastighetsdrift samt övrigt.

Budgeten för övriga administrationskostnader 2020 ökar jämfört med budget 2019 med 30 mkr eller 6 procent. Under 2020 ökar konsultuppdrag, övriga externa tjänster, kontors- och fastighetsdrift och övriga kostnader. Kostnaderna för IT-drift minskar jämfört med budget 2019.

- Inom kostnadsgruppen "Information och extern representation" är förslaget till budget 6 mkr vilket är i nivå med 2019 års budget.
- För "Transport och resor" beräknas kostnaderna till 17 mkr vilket är i nivå med 2019 års budget.
- Budgeten för "konsultuppdrag" beräknas till 108 mkr, vilket är 39 mkr högre än budgeten för 2019. Kostnaderna 2020 ökar främst beroende på ökade kostnader för e-kronapiloten (dels en planerad ökning, dels en förskjutning av en stor kostnadspost från 2019 till 2020).
- "Övriga externa tjänster" budgeteras till 129 mkr vilket är 15 mkr högre än föregående års budget. Ökningen avser till stor del statistikkostnader för de nya kredit- och värdepappersdatabaserna.
- "IT-driften" består huvudsakligen av licenser och IT-tjänster. Budgeten är 157 mkr vilket är 28 mkr lägre än föregående år. IT-kostnaderna ökar till följd av satsningar för stärkt beredskap (informationssäkerhet och krisberedskap). 2019 gjordes en resurskrävande förstärkning av IT-infrastrukturen, sammantaget är posten därför lägre 2020.
- Budgeten för "Ekonomipriset" utgörs av själva prissumman om 9 mkr samt en administrationsavgift till Nobelstiftelsen om 10 mkr. Totalt 19 mkr och i nivå med 2019 års budget.
- Kostnaderna för "kontors- och fastighetsdrift" beräknas till 49 mkr, vilket är 4 mkr högre än 2019. Ökningen beror bland annat på ökade hyreskostnader och fastighetsunderhåll till följd av förberedelser för fler Riksbankskontor.
- Övriga administrationskostnader består normalt främst av föreningsavgifter, tidskrifter och lämnade bidrag. Föreslagen budget 2019 är 12 mkr vilket är 1 mkr högre än 2019.

Avskrivningar

I kostnadsgruppen ingår avskrivningar på anläggningstillgångar såsom maskiner, inventarier, fordon, fastigheter och IT. För 2020 beräknas avskrivningarna uppgå till 75 mkr vilket är 7 mkr högre än budget 2019 (68). Som ett resultat av pågående och planerade investeringar förväntas avskrivningarna vara ca 75 mkr även 2021 och 2022.

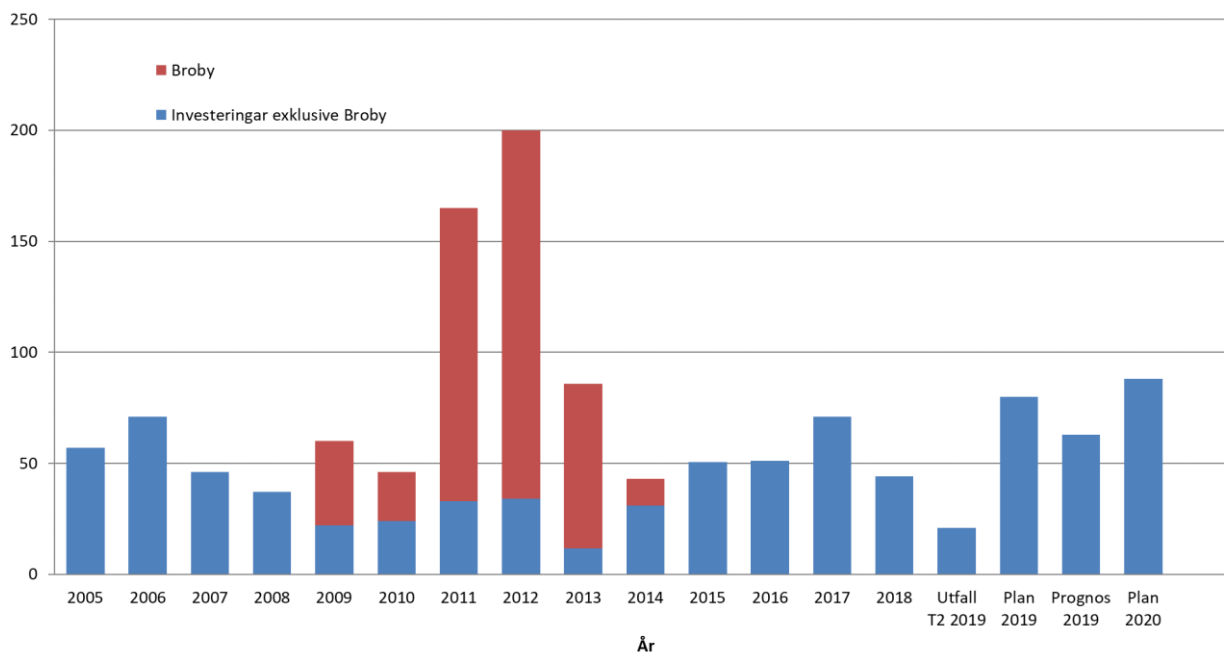
Sedel- och myntkostnader

Kostnadsgruppen innehåller kostnader för inköp av sedlar, bruksmynt och minnesmynt. Dessa kostnader kan variera stort mellan åren till följd av bland annat efterfrågan, slitage, ändringar av säkerhetsdetaljer i befintliga utgåvor och utbyte av sedlar och mynt. Under 2014-2016 gjordes stora inköp inför introduktionen av den nya sedel- och myntserien. För 2019 budgeteras inköp av nya sedlar till 49 mkr (25).

4. Investeringsplan 2020

Förslaget för 2020 innebär en investeringsplan uppgående till 88 mkr. Investeringsplanen för 2019 uppgick till 80 mkr. Prognosen för investeringar 2019 är ca 20 mkr lägre än plan, vilket till stor del förklaras med att vissa investeringar skjutits fram till 2020. Investeringsplanen för 2020 fördelas på IT 28 mkr (37) och fastighet och övriga investeringar 60 mkr (43). De största projekten i 2020 års investeringsplan är säkerhetsanläggningar, stambyte och maskiner.

Historik över investeringsutgifter, 2005 – budget 2020 (miljoner kr)

Investeringsplanen är inte att likställa med en budget som en budgetansvarig blir tilldelad, utan en redovisning av planerade investeringsprojekt. En investering kräver ett affärsmässigt beslut i enlighet med Riksbankens regler för investeringar och projekt (senast fastställda 18 mars 2014). En uppföljning av gjorda kalkyler och bedömning av verksamhetseffekter ska ske på initiativ av den som är ansvarig för insatsen. Investeringsbeslut över 5 mkr ska fattas av direktionen samt över 1 mkr om det inte finns med i investeringsplanen.

Investeringsplan 2020, Mkr

Investeringsobjekt	Belopp 2020	Beskrivning
RIX-INST	3	ett avvecklingssystem för små betalningar, Totalt 14 mkr
Analysplattform	3	För centraliserad datahantering, Totalt 5 mkr
GDPR-verktyg	2	
IT-stöd för insamling av betalningsstatistik	2	
TORA - Transaktionsbaserade dagslåneräntor	2	
Övriga IT-stöd	9	Ett antal mindre system och verktyg
Övrig IT-utrustning	7	
Summa IT	28	
Säkerhetsanpassningar	26	Totalt 49 mkr
Maskiner	15	totalt 30 mkr
Stambyte etapp 2	10	totalt 40 mkr, alla etapper
Brandlarmanläggning	3	totalt 15 mkr
Övrigt	6	
Summa övriga investeringar	60	
Summa investeringsplan 2020	88	

Bilaga 1 – Total budget Riksbanken 2020 (miljoner kr)

Kontoslag	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Förslag till budget 2020	Förändring 2020 i % av budget 2019
INTÄKTER					
Ränta personallån	2	3	3	2	-28%
Betalningssystemavgifter	86	95	98	102	7%
Utdelningar	51	50	51	50	
Övriga förvaltningsintäkter	275	15	41	55	264%
Totala intäkter	414	163	193	209	28%
KOSTNADER					
Löner och andra ersättningar	-249	-261	-258	-285	9%
Pensionskostnader	-58	-69	-68	-80	16%
Sociala avgifter	-94	-103	-100	-114	10%
Övriga personalkostnader	-13	-20	-16	-22	11%
Personalkostnader	-414	-453	-442	-501	11%
Information, Extern Representation	-7	-6	-6	-6	-11%
Transport/Resor	-12	-17	-14	-17	-2%
Konsultuppdrag	-39	-69	-42	-108	57%
Övriga externa tjänster	-114	-114	-118	-129	13%
IT-drift	-126	-185	-174	-157	-15%
Ekonomipriset	-19	-19	-19	-19	
Kontors- och fastighetsdrift	-35	-45	-40	-49	10%
Övrigt	-10	-11	-14	-12	10%
Administrationskostnader	-362	-466	-427	-496	6%
Avskrivningar	-67	-68	-63	-75	10%
Sedlar	-13	-25	-25	-25	
Bruksmynt	-	-	-7	-24	
Sedel- och myntkostnader	-13	-25	-32	-49	0%
Totala förvaltningskostnader	-856	-1 012	-964	-1 121	11%
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp av sedlar och mynt	-843	-987	-932	-1 072	9%
Varav sedel-/myntutbytet	-21	-15	-15	-15	
Varav finansierat av RIX-avgift	-86	-95	-98	-102	7%
Varav finansierat av SIDA	-2	-4	-3	-4	0%
Budgettram	-734	-873	-816	-951	9%
Netto totalt inkl. sedlar och mynt	-442	-849	-771	-912	7%

Bilaga 2 – Kostnadsutveckling (2012 – budget 2020), löpande priser (miljoner kr)

Kostnadsutveckling	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Förslag till budget 2020
Personalkostnader	366	375	361	379	403	403	414	453	442	501
Administrationskostnader	269	316	322	338	368	385	362	466	427	496
Avskrivningar	47	48	62	51	54	61	67	68	63	75
Sedlar och mynt	18	51	172	119	88	14	13	25	32	49
Summa förvaltningskostnader	700	790	917	887	913	863	856	1 012	964	1 121